

יונתן רטוש (אוריאל שלח).

משורר ומתרגם

(1908 - 1981)

רוח. רטוש נמנה עם ראשוני המתרגמים של ספרות המדע הבדיוני בישראל. ב-1952 פרסם בשמו האמיתי, אוריאל שלח, תרגום לקובץ סיפורי מדע בדיוני קצרים, בשם "היה היה בעתיד". רטוש תרגם ספרים ומאמרים רבים בתחומי היסטוריה מקראית ומדע וספרות והמציא אלפי מילים חדשות בעברית, בהן ממסד, סוגה, טווח, הסלמה וחלופה. אחדים משיריו של רטוש הולחנו ובוצעו בפי זמרים מוכרים כמו אריק איינשטיין, נורית גלרון ועפרה חזה. עם ספריו נמנים "חופה שחורה" (1941), "יוחמד" (1952), "שירי חשבון" (1963), "שירי ממש" (1965), "שירי חרב" (1969), "שירי פרט" (1975), "אהבת נשים" (1975), ו"שירי אהבה" (1983).

על חטא

וְהוּא מִכָּה צֵל חָטָא

וְהוּא מִכָּה צֵל תוֹהוּ

וְהוּא מִרְעִיד מִיָּתֶר פֶּקַע אֲבֹ בְּכָדִי

וְהוּא דָמִים בְּהֶד

וּמִרְצֵד כְּמוֹהוּ

הוּא מִצְטָמֵר לְמַנְגִּינַת לָכָה דוֹדִי.

מתוך "חופה שחורה",

מחברות לספרות 1991

נולד בווארשה בשם אוריאל היילפרין לאב מורה ומחנך ולאם גננת, וגדל בבית דובר עברית. ב-1919 עלה עם הוריו לארץ-ישראל על האנייה "רוסלאן". בארץ למד בגימנסיה העברית בירושלים ובגימנסיה "הרצליה" בתל-אביב. הוא החל ללמוד משפטים ונסע לצרפת ללמוד בלשנות. באוקטובר 1926 פרסם את שירו הראשון בעיתון "הארץ". ב-1934 הזמין אותו בן ציון נתניהו לעבוד ב"הירדן" – עיתונה של התנועה הרוויזיוניסטית. בעיתון זה פרסם ב-1937 את השיר "תורה", שעליו חתם לראשונה בשם העט שבחר – יונתן רטוש – ובו פרסם גם מאמרים פוליטיים. ב-1939 ייסד את תנועת "העברים הצעירים" (הוועד לגיבוש הנוער העברי), שלימים נקראה "הכנענים". הוא ניסח את מצע התנועה שעיקרו: יצירת עם חדש – עברי ולא יהודי – והפרדה גמורה בין תושבי הארץ היהודים ובין יהודי הגולה. בשנים 1948-1953 כתב בעיתון התנועה, שנקרא "אלף", ואף השתתף בעריכתו. ספר שיריו הראשון, "חופה שחורה" (מחברות לספרות, 1941), עורר פולמוס בקרב משוררים ואנשי